Riigi Turbatööstuse juhatuse esimees 1922—27. Ta teotses viimasest a-st saadik Tallinnas lakivabriku „Pluto“ omanikuna ja 1925—35 ühtlasi Tallinna tehnikumi õppejõuna; surn. 18. XII 1937 ukj. Tallinnas. — K-u suurimaks tööks oli riigi turbatööstuse organiseerimine ning juhtimine ja Ellamaa jõujaama ehitamine, kusjuures peale kütteturba valmistamise ja turustamise on pööratud erilist tähelepanu ka maa elektriseerimisele. K. oli Eesti Inseneride Ühingu asutajaid (1921) ja algusest peale selle esimees kuni 1932, E. Rahvusliku Jõukomitee asutajaid (1928) ja asutamisest peale esimees kuni uue, samanimelise riikliku jõukomitee loomiseni (1936) ning „Tehnika Ajakirja“ vastutav toimetaja 1930—34. K-u sulest on ilmunud brošüürid „Tartu—Pihkva ja Narva veetee“ (Tall., 1920), „Meie jõumajanduse sihtjooned tulevikus“ (Tall., 1920), kirjutisi ajalehis ja ajakirjus majanduslikkude küsimuste kohta.

Post. 1937, nr. 345; „Uus Eesti“ 1938, nr. 4; isikl. saadud andmed.

J. M.

KIPPEL, Enn, kirjanik, sünd. 3. II 1901 vkj. Tallinnas vabrikutöölise pojana, õppis Tallinnas ministeeriumikoolis ja hiljemini Tartu õhtugümnaasiumis, mille lõpetas 1935; s. a-st õpib ta Tartu ülikooli usuteaduskonnas. Ühtlasi on ta 1921. a-st peale teeninud 2. jalaväerügemendis allohvitserina. — K. on avaldanud romaanid: „Ahnitsejad“ I, II (1935), „Suure nutu ajal“ I, II (1936), „Kui Raudpea tuli“ I, II (1937; 2. tr. 1939) ja „Issanda koerad“ I, II (1938); ka on ta tõlkinud A. A. Brussilov'i „Minu sõjamälestused“ (1937; kõik ilm. Tartus). K-i romaanest avaldab esimene head agulielu tundmist, teised aga süvenemist ajaloolisse miljöösse.

Isikl. saadud andmed. *T.*

KIRDE (end. perekonnanimi kuni 1935 **Frisch**), **Karl**, meteoroloog, sünd. 1. XI 1892 vkj. Pärnumaal Hallinga v. õpetaja pojana, õppis Pärnu gümnaasiumis 1905—13, Tartu ülikooli füüsika-matemaatika teaduskonnas 1913—18, lõpetas selle cand. math. astmega ja omandas 1921 Hamburgis dr. rer. nat. astme; ta töötas 1922 Soome mereuurimise instituudis, oli 1923—26 Tartu ülikooli eradots., seejärel dots., 1930—33 meteoroloogia ja geofüüsika erakorraline prof. ja on a-st 1933 korraline prof. — K. on 1926. a. alates T. Ü. meteoroloogia observatooriumi ja Eesti Veekogude Uurimise Komisjoni hüdrograafia osakonna juhataja, a-st 1929 Rahvusvahelise Sünoptika Komisjoni liige, esindanud Eestit mitmel rahvusvahelisel meteoroloogia ja hüdroloogia konverentsil. K. on organiseerinud kõrgetasemelise, tiheda ja hästi töötava Eesti meteoroloogia ja mereuurimise jaamade võrgu. Ta on aktiivselt tegev ka Kaitseliidus, on a-st 1937 Loodusvarade Instituudi liige ja a-st 1938 selle meteoroloogia, klimatoloogia ja hüdroloogia sektsiooni juhataja. K. töist on tähtsamad: „Die Inversionsflächen in der freien Atmosphäre“ („Annalen der Hydrographie“, märts, 1922), „Some Data Concerning the Angles of Emergency“ („Gerlands Beiträge“, kd. 36, 1932), „Average Distribution of Ice along the Coast of Estonia“ („IV-th Hydrological Conference Baltic States“, 1933) ja „Change of Climate in the Northern Hemisphere“ (*Acta* A XXXIII 5, 1938); peale selle on ta avaldanud kirjutisi Eesti Meteoroloogia Aastaraamatuis jm.

Isikl. saadud andmed. *A. O-u.*

KIRSCHBAUM, Marta, vt. **LEPPUTUSTE.**

KITSING, Julius, metsateadlane, riigiametnik, sünd. 20. VII 1869 vkj. Viljandimaal V.-Tänasilma v. Lokuta vahtkonna metsavahi pojana, lõpetas Tartus gümnaasiumi 1890, õppis seejärel põllumajandust Tartu ülikoolis, mille lõpetas 1894, ja 1894—96 Peterburi metsainstituudis ning omandas 1. järgu õpetatud metsateadlase astme. K. oli 1896—97 abimetsaülem Kaasani kub-s ja 1897—1900 Pärnumaal Kilingi metskonnas, vahepeal metsataksaator Kostroma ja 1901—02 Vologda kub-s, kus töötas ühtlasi metsakaitse komitee organiseerimisel; ta toimis 1902—18 Vilno kub-s metsaülemana, metsarevidendina ja (a-st 1912) 1. järgu metsaülemana. Pöördunud Eestisse, teotses ta 1918. a. lõpul lühikest aega Viljandi maakonna metsaülemana, seejärel põllutööministeeriumi metsaosakonna sekretärina ja 1919—23 Metsade Peavalitsuse juhatajana. K. oli lühemat aega õisu metskonna metsaülem ja nimetati okt-s 1923 põllutööministri abiks, kellena suri 31. VIII 1929 ukj. Tallinnas. — K-l on

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 128